

Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej

Rok założenia 1989

STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW
PŁYT
DREWNOPOCHODNYCH
W POLSCE

Pracodawcy RP

Webinar 22 maja, 2024

pracodawcyrp.p

Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej

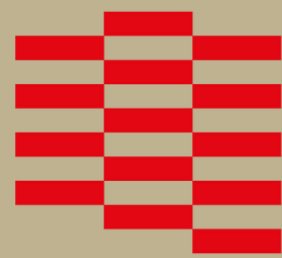
Rok założenia 1989

STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW
PŁYT
DREWNOPOCHODNYCH
W POLSCE

RYZYSKO KONSEKWENCJI ŁAMANIA REGULACJI UNIJNYCH NA PRZYKŁADZIE NIELEGALNEGO IMPORTU SKLEJKI Z ROSJI I BIAŁORUSI – JAK CHRONIĆ TWOJĄ FIRME?

Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej

Rok założenia 1989

STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW
PŁYT
DREWNOPOCHODNYCH
W POLSCE

Prelegenci

**Aleksandra
Balkiewicz-Żerek**

Ekspert, PKO BP

**Jarosław
Michniuk**

Członek Zarządu, EPF

Bartosz Bezubik

Wiceprezydent,
SPPDwPI

**Tomasz
Darowski**

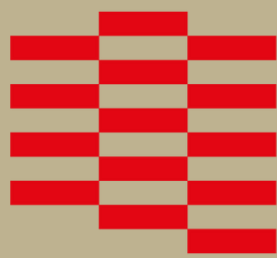
Partner, DZP

Michalina Woźny

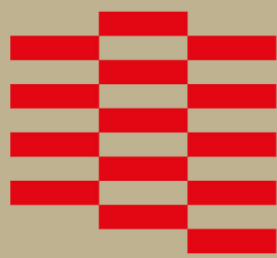
Senior Tax Consultant
DZP

AGENDA

1. Wprowadzenie – Magdalena Kicińska, Kierownik. ds. Komunikacji w Grupie Paged
2. **Sytuacja w polskiej branży drzewnej i jej wpływ na gospodarkę kraju** - Aleksandra Balkiewicz-Żerek, Ekspert, PKO BP
3. **Nielegalny import sklejki rosyjskiej i białoruskiej do Unii Europejskiej** - Jarosław Michniuk, Członek Zarządu European Panel Federation
4. **Wpływ nielegalnego importu sklejki rosyjskiej i białoruskiej na sytuację polskich firm** - Bartosz Bezubik, Wiceprezydent Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce
5. **Omówienie konsekwencji prawnych łamania regulacji unijnych dla zarządów i firm, które kupują rosyjskie i białoruskie towary** - Tomasz Darowski, Partner oraz Michalina Woźny, Senior Tax Consultant, Kancelaria Domański, Zakrzewski, Palinka
6. **Q&A** - Wszyscy

AGENDA

- Wprowadzenie – Magdalena Kicińska, Kierownik. ds. Komunikacji, Paged
- Sytuacja w polskiej branży drzewnej i jej wpływ na gospodarkę kraju - Aleksandra Balkiewicz-Żerek, Ekspert, PKO BP
- Nielegalny import sklejki rosyjskiej i białoruskiej do Unii Europejskiej - Jarosław Michniuk, Członek Zarządu EPF - European Panel Federation
- Wpływ nielegalnego importu sklejki rosyjskiej i białoruskiej na sytuację polskich firm – Bartosz Bezubik, Wiceprezydent Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce
- Omówienie konsekwencji prawnych łamania regulacji unijnych dla zarządów i firm, które kupują rosyjskie i białoruskie towary - Tomasz Darowski, Partner oraz Michalina Woźny, Senior Tax Consultant, Kancelaria Domański, Zakrzewski, Palinka
- Q&A

Sytuacja w polskiej branży drzewnej i jej wpływ na gospodarkę kraju

Aleksandra Balkiewicz-Żerek

Departament Analiz Ekonomicznych PKO Bank Polski

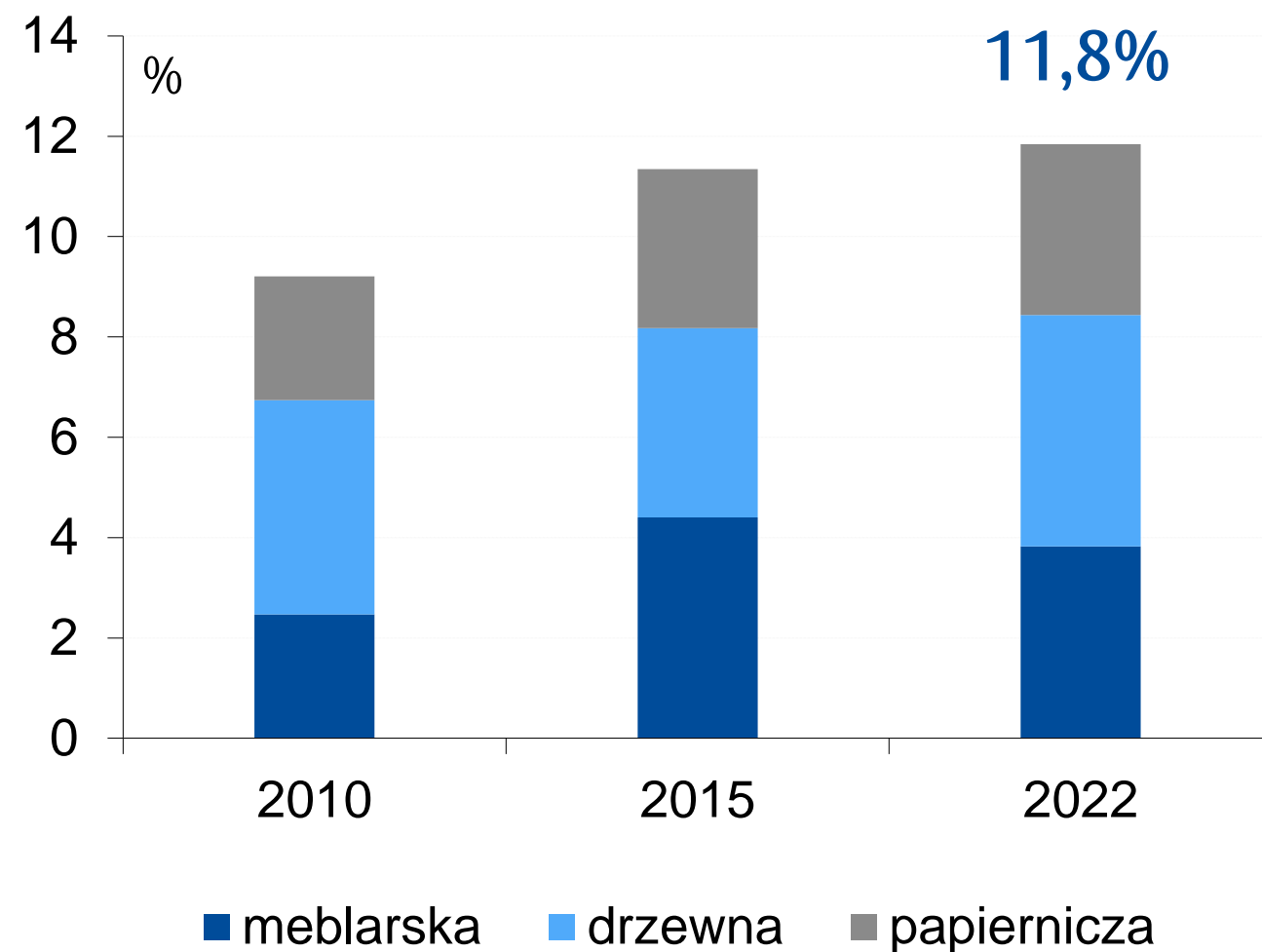
22 maja 2024

Branże związane z przetwórstwem drewna stanowią ważną część polskiej gospodarki

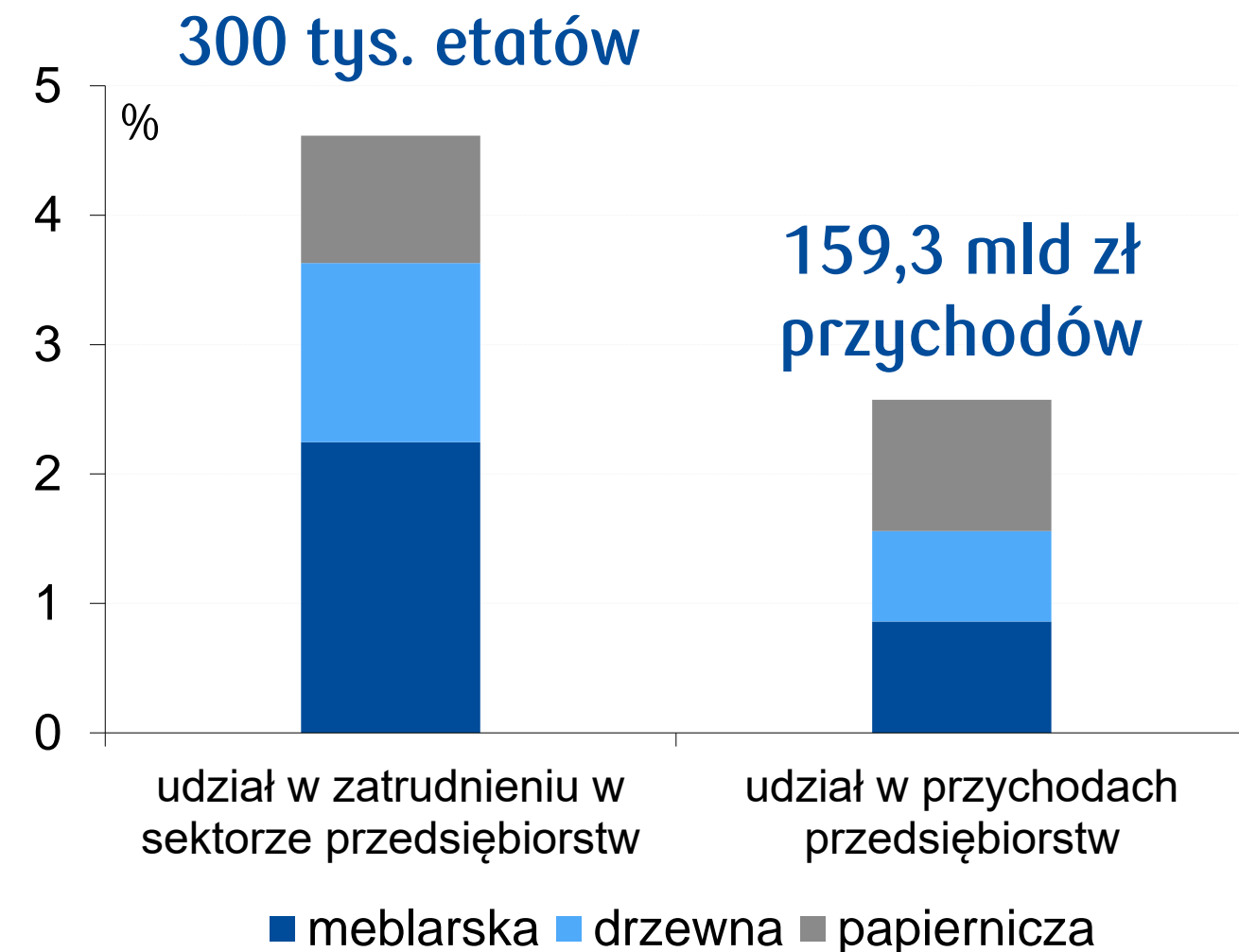
Bank Polski

Udział branż związanych z przetwórstwem drewna w wartości dodanej brutto PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO

Źródło: GUS, PKO Bank Polski

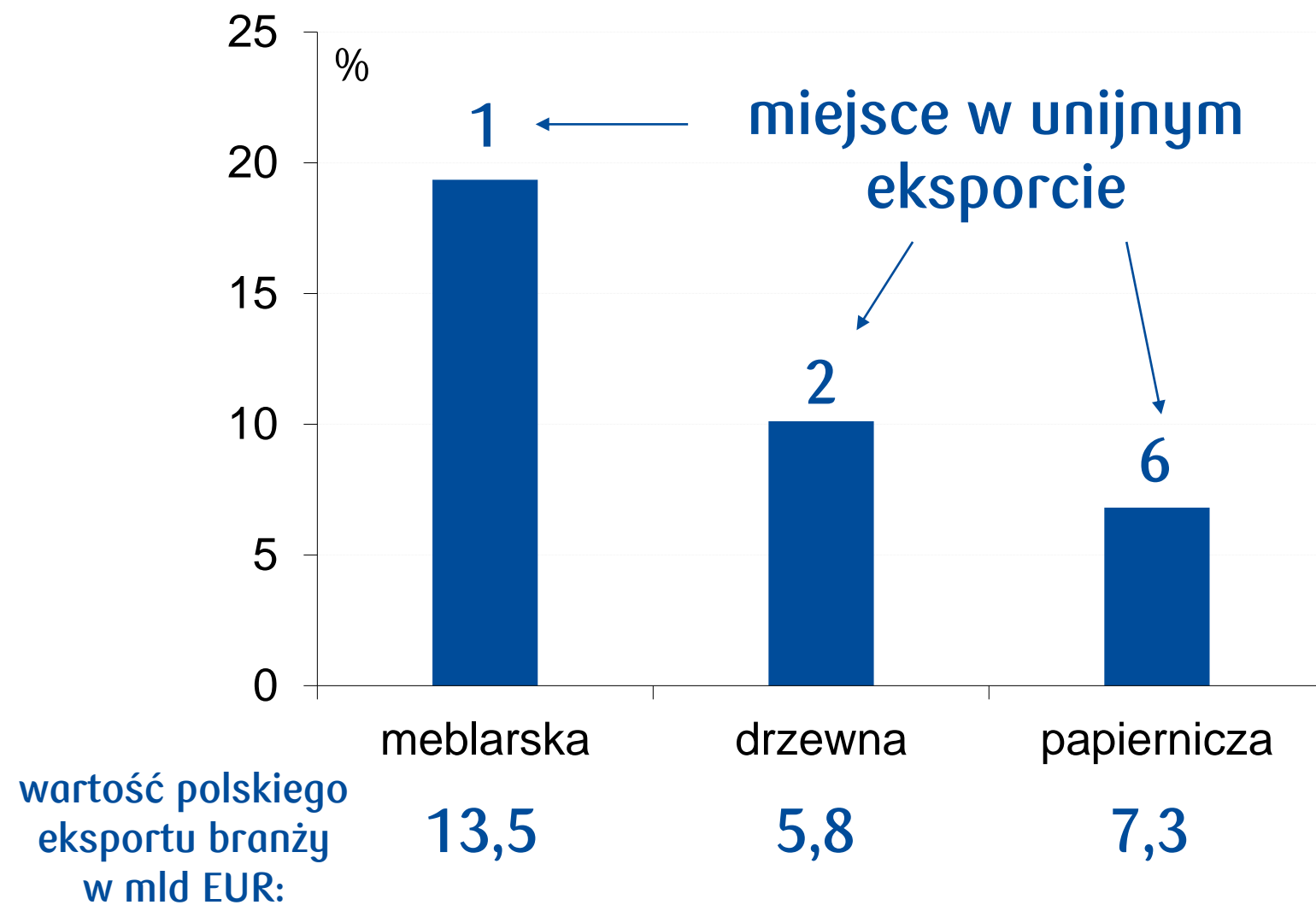
Udział branż związanych z przetwórstwem drewna w zatrudnieniu i przychodach firm OGÓŁEM w 2023

Źródło: GUS (przychody – dane za 2023.; zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw – dane na koniec 1q24; dla firm >9 prac.), PKO Bank Polski

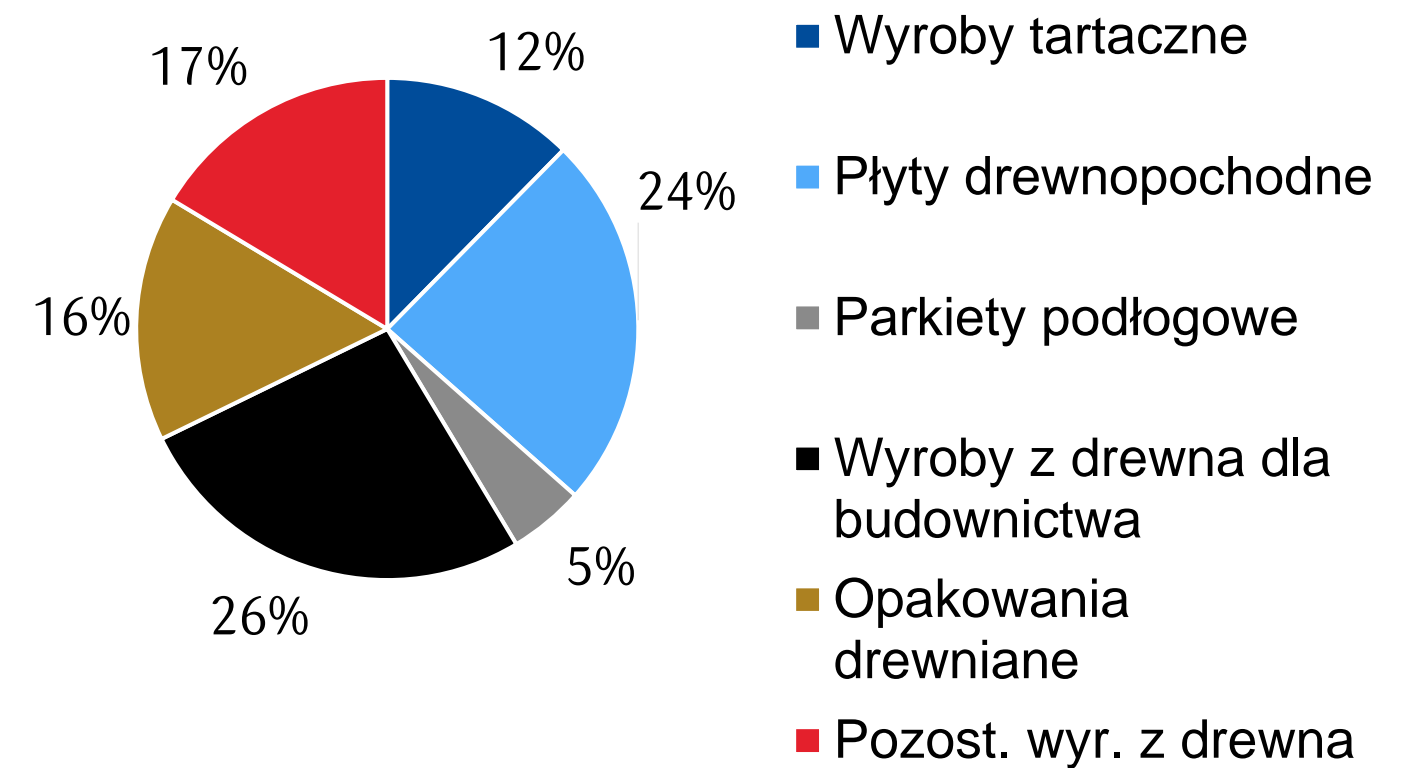
Polska jest liderem eksportu mebli, umacnia się również pozycja międzynarodowa branży drzewnej

Udział polskiego eksportu w unijnym eksporcie (wewnątrz UE i poza UE)

Źródło: Eurostat (dane za 2023), PKO Bank Polski

Struktura polskiego eksportu branży drzewnej

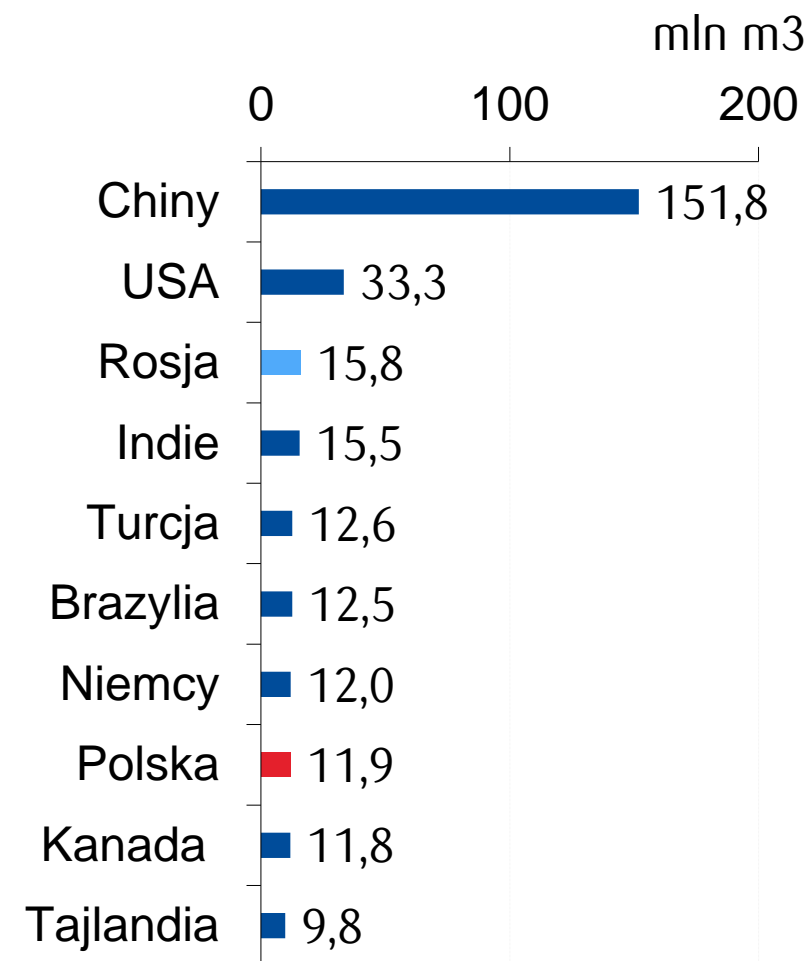
Źródło: Eurostat (dane za 2023), PKO Bank Polski

Polska jest również w czołówce światowych producentów, eksporterów, ale też importerów płyt drewnopochodnych

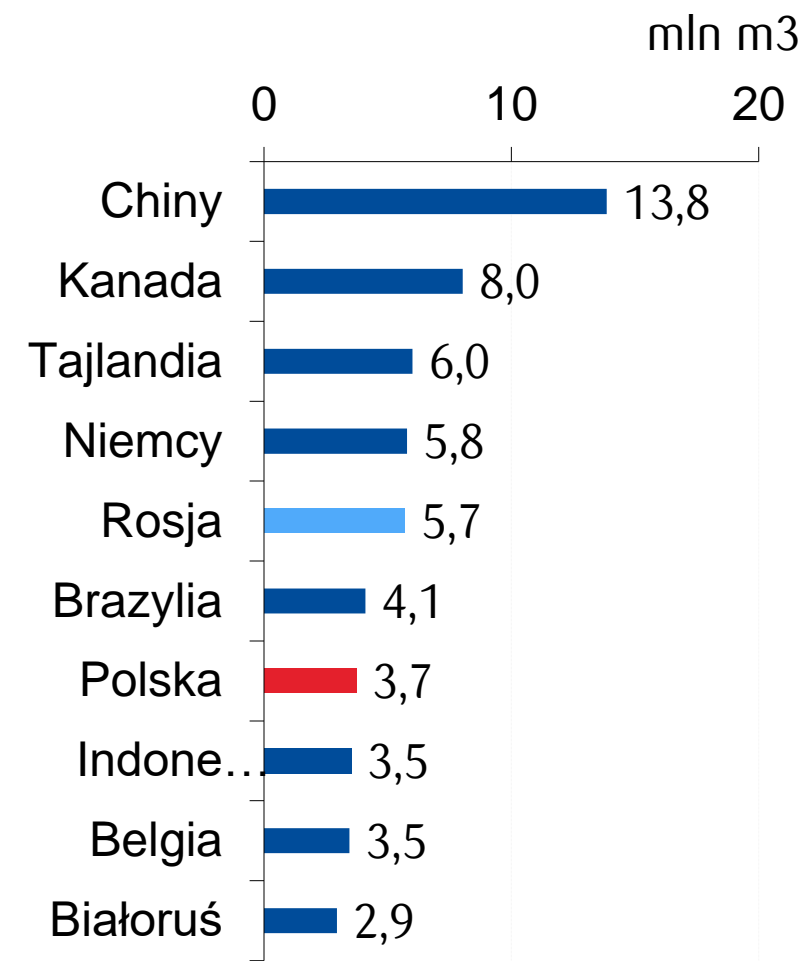

Bank Polski

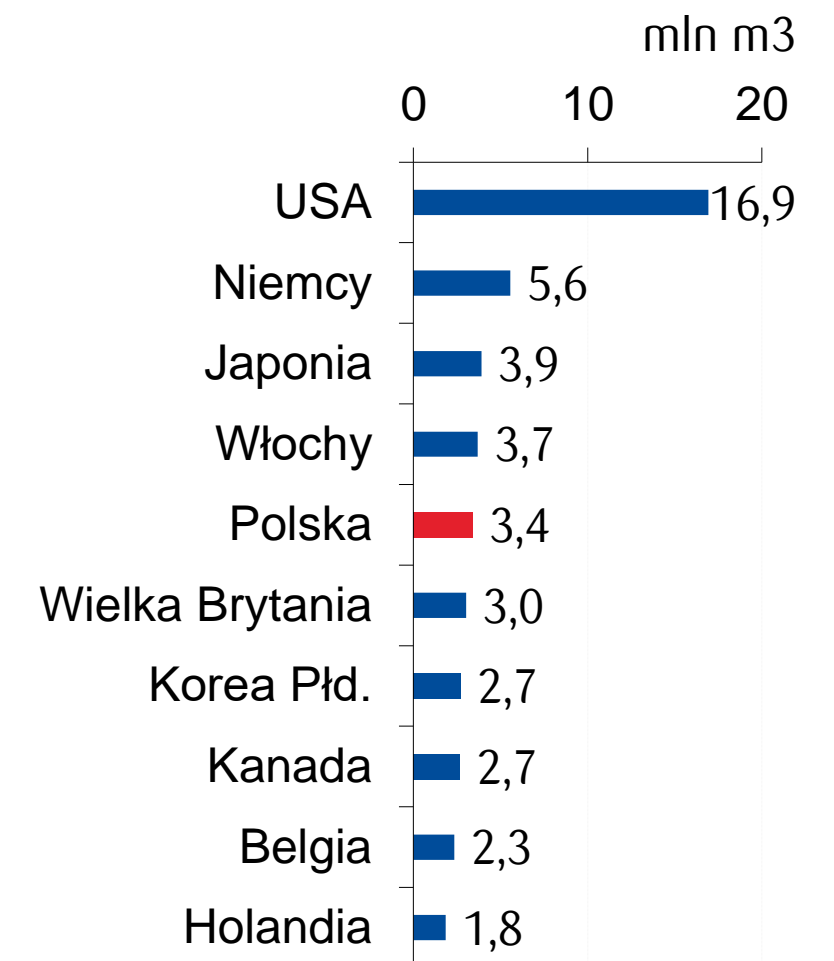
Najwięksi producenci płyt drewnopochodnych

Najwięksi eksporterzy płyt drewnopochodnych

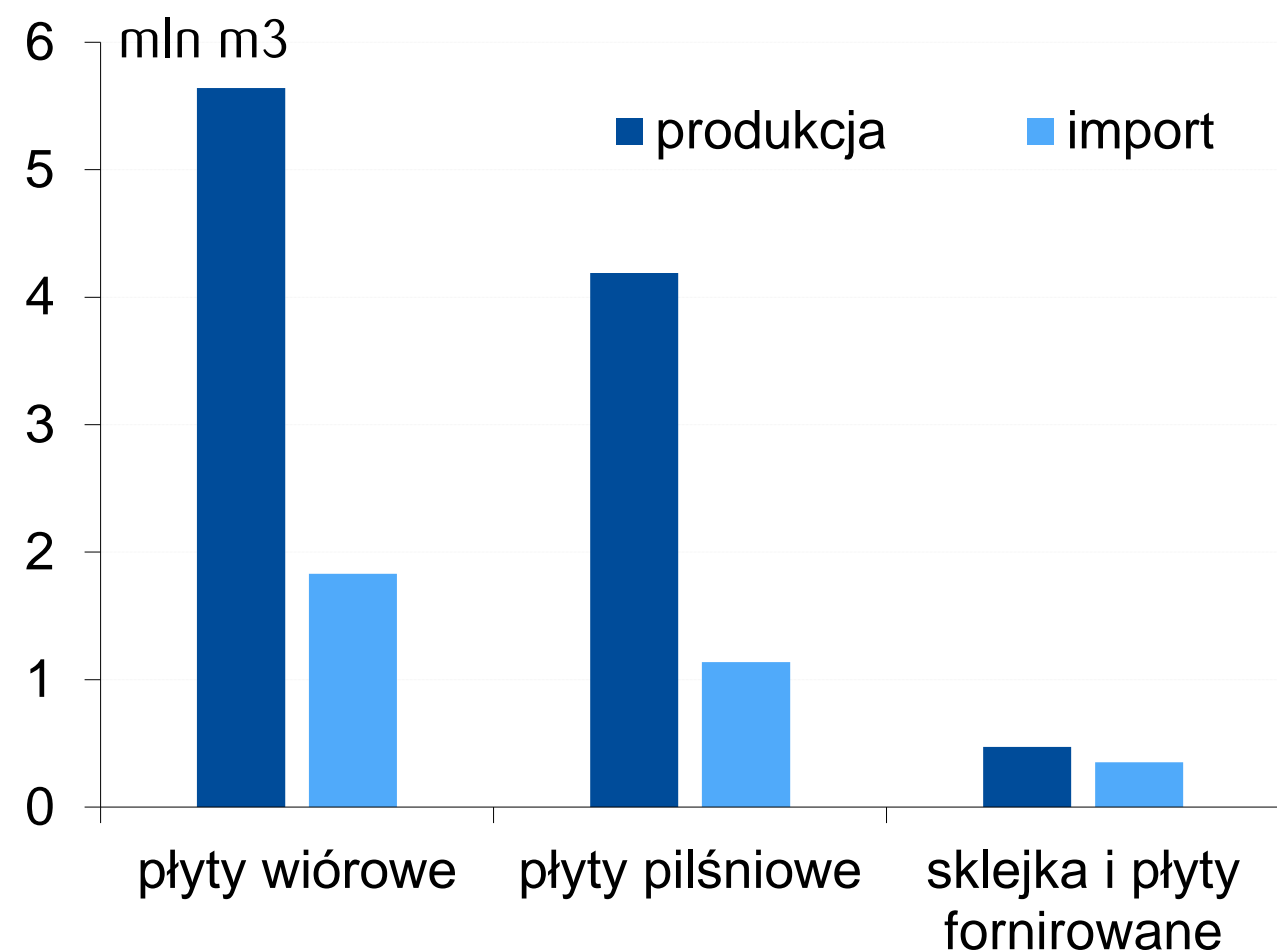
Najwięksi importerzy płyt drewnopochodnych

Źródło: FAO (dane szacunkowe za 2022), PKO Bank Polski

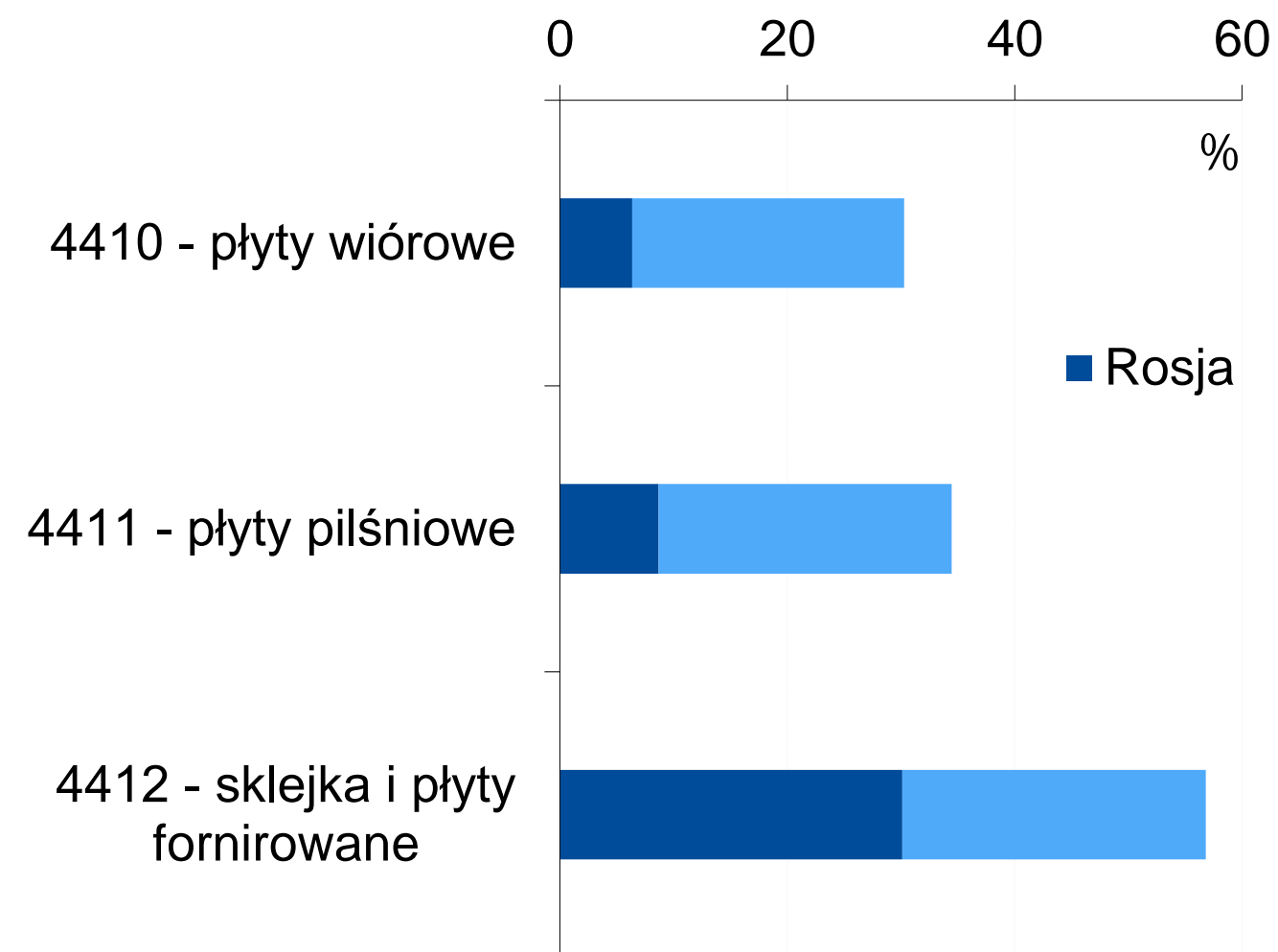
Rosja i Białoruś odpowiadały przed 2022 za ok. 1/3 wolumenu importu produktów drzewnych do Polski

Produkcja i import płyt drewnopochodnych w Polsce w 2023

Źródło: GUS, Eurostat, PKO Bank Polski

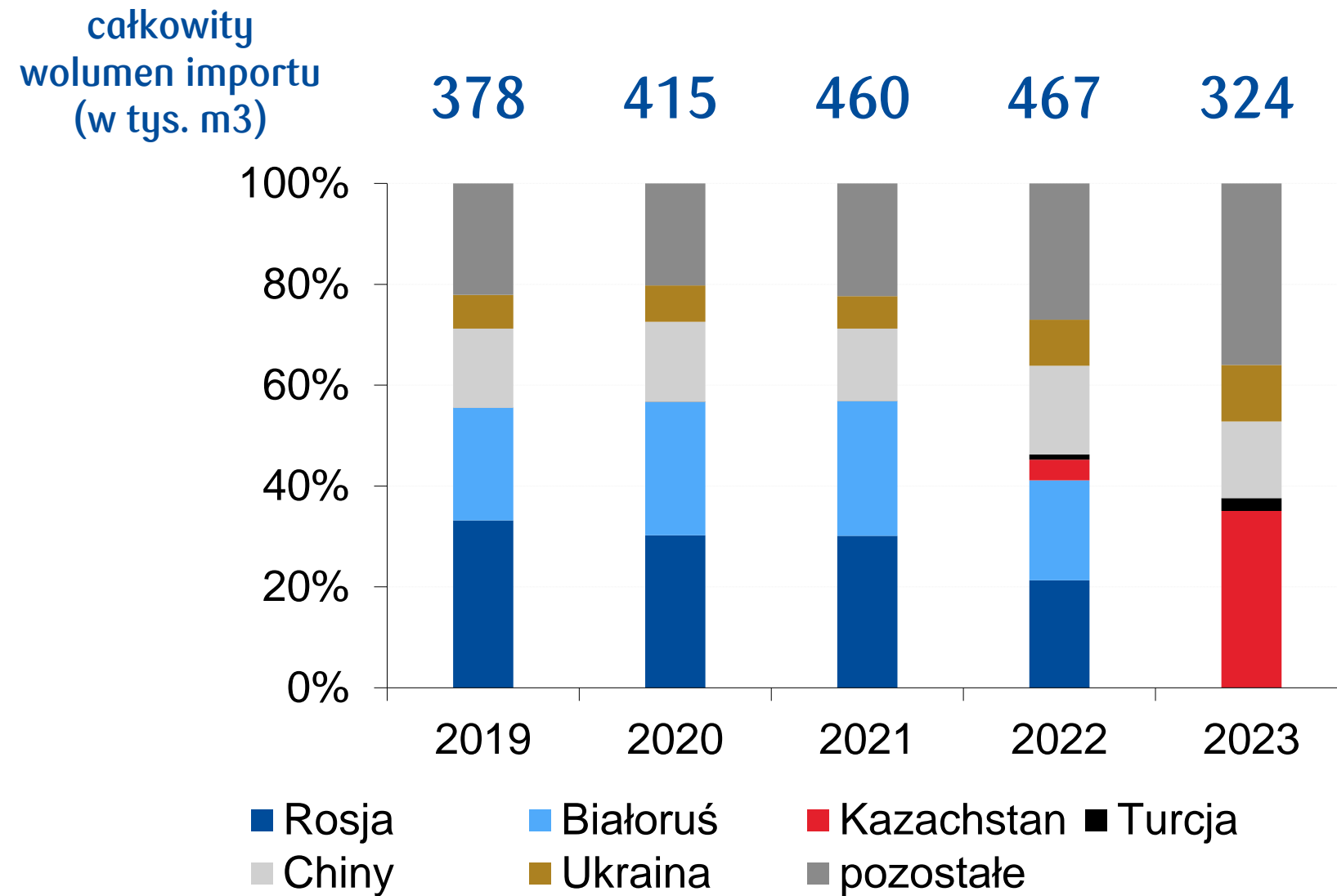
Udział Rosji i Białorusi w imporcie poszczególnych grup produktowych do Polski w 2021

Źródło: Eurostat, PKO Bank Polski

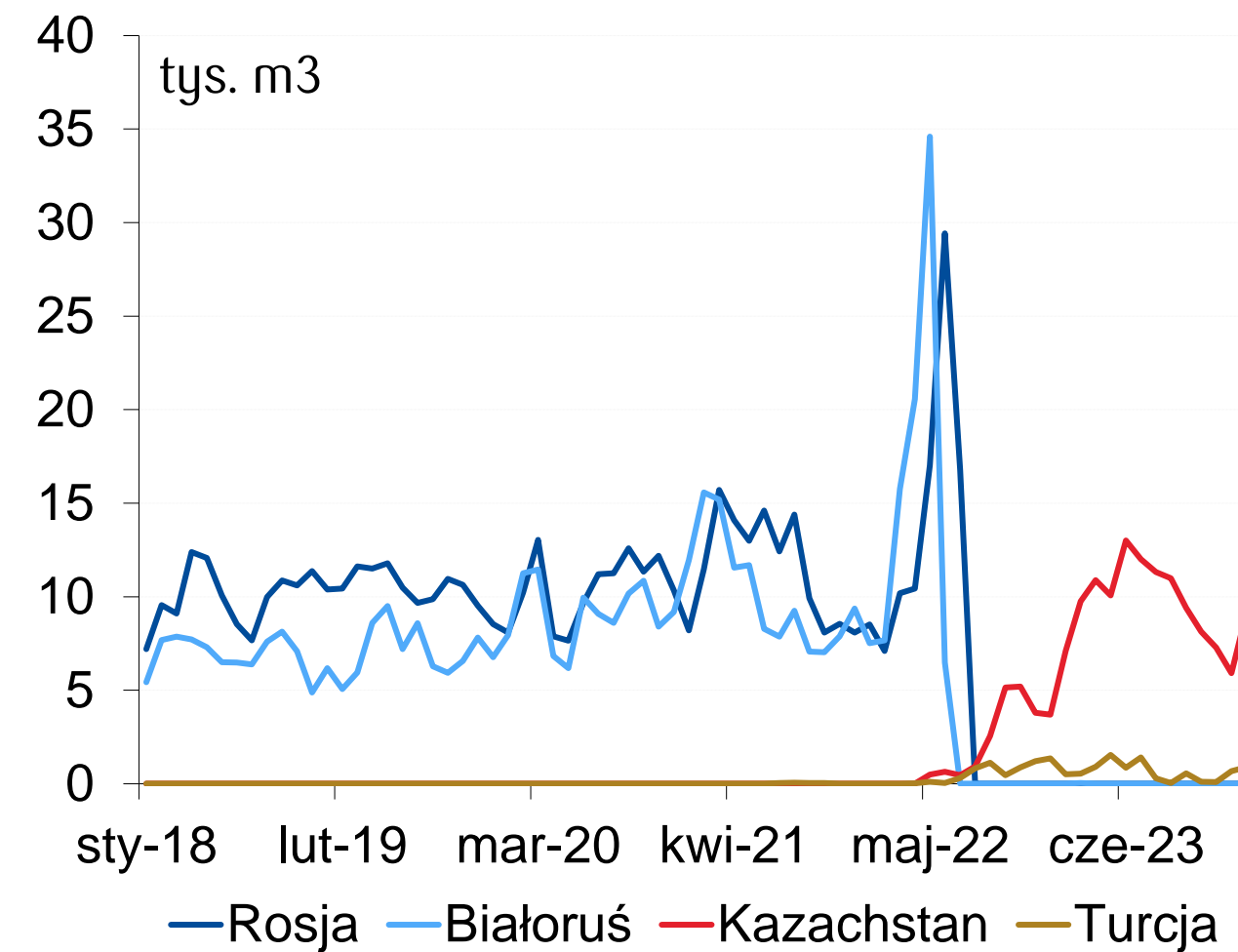
Skąd importujemy teraz sklejkę czyli o tym, jak Kazachstan stał się w 2023 największym zagranicznym dostawcą tego produktu

Struktura geograficzna importu sklejkę do Polski

Źródło: Eurostat (zastosowano przelicznik 1m³=650 kg), PKO Bank Polski

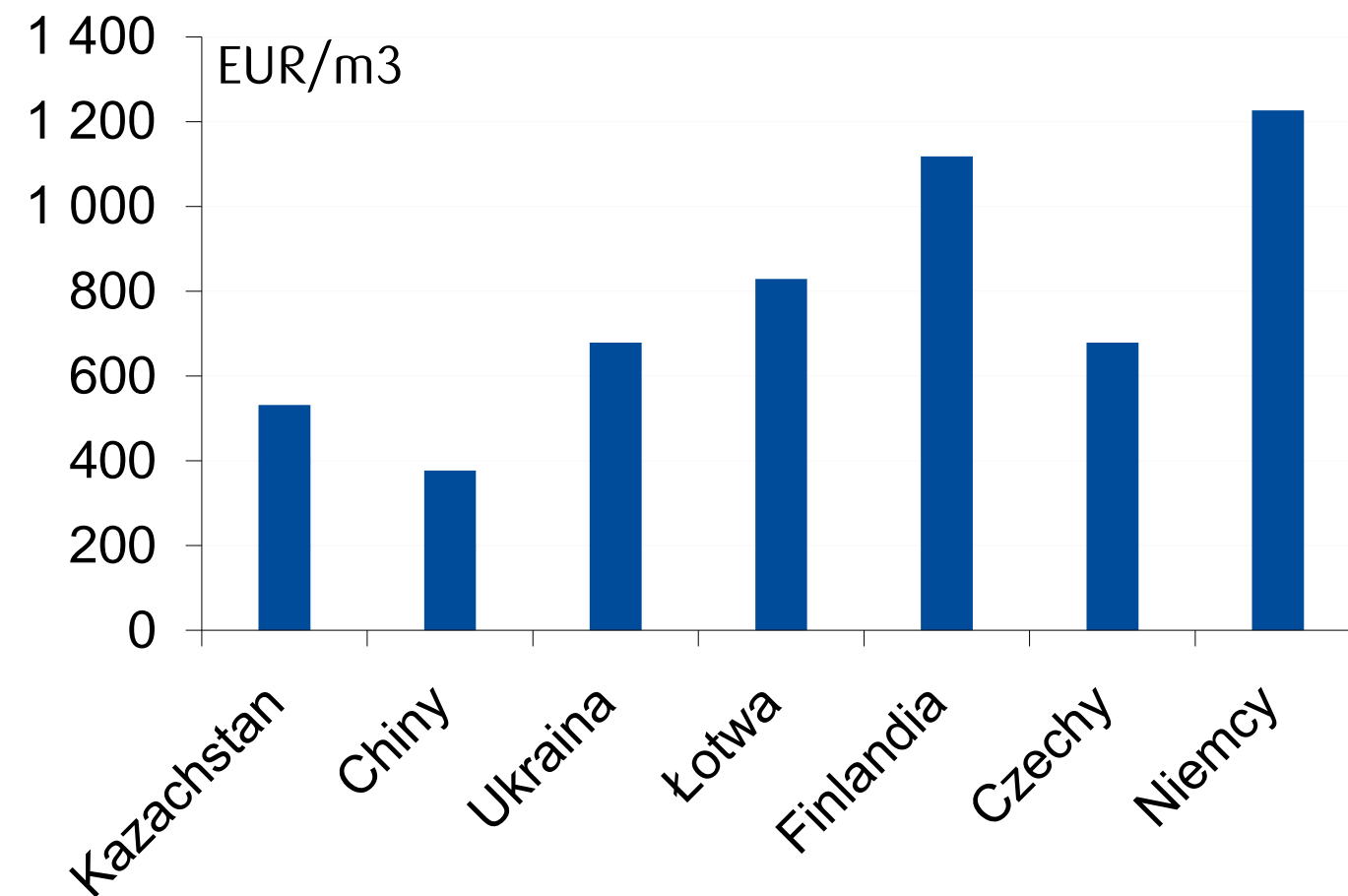
Import sklejkę do Polski – dane miesięczne

Źródło: Eurostat (zastosowano przelicznik 1m³=650 kg), PKO Bank Polski

Cena sklejki importowanej z Kazachstanu jest niższa niż sklejki importowanej z państw UE (sklejka chińska jest niższej jakości)

Cena sklejki importowanej do Polski w 2023
- 7 największych zagranicznych dostawców

Źródło: Eurostat (zastosowano przelicznik 1m³=650 kg), PKO Bank Polski

Import sklejki z Kazachstanu do poszczególnych państw UE w 2023

Źródło: Eurostat (dane za 2023), PKO Bank Polski

Jak na podstawie danych handlowych ocenić, czy nasilony import z nowych kierunków może być wynikiem omijania sankcji?

Bank Polski

Warto odpowiedzieć na 3 pytania:

1. Jakie było znaczenie Rosji i Białorusi w imporcie danego produktu przed 2022?

sklejka

wysokie: 60%

2. Jak duże jest znaczenie importu w kształtowaniu krajowej podaży produktu?

wysokie: ~50%

3. Czy państwo, z którego skokowo wzrósł import po nałożeniu sankcji na Rosję i Białoruś było wcześniej istotnym producentem danego produktu?

Kazachstan: nie

Przykład sklejki w dobry sposób ilustruje problem omijania sankcji – sklejka to dość jednorodny produkt, dla którego dane handlowe są łatwo dostępne. Polska jest w dużej mierze uzależniona od jej importu, a przed 2022 Rosja i Białoruś odpowiadały za blisko 60% importu.

Bank Polski

Dziękuję za uwagę.

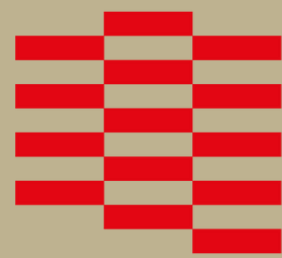

Aleksandra Balkiewicz-Żerek

aleksandra.balkiewicz-zerek@pkobp.pl

+48 785 065 517

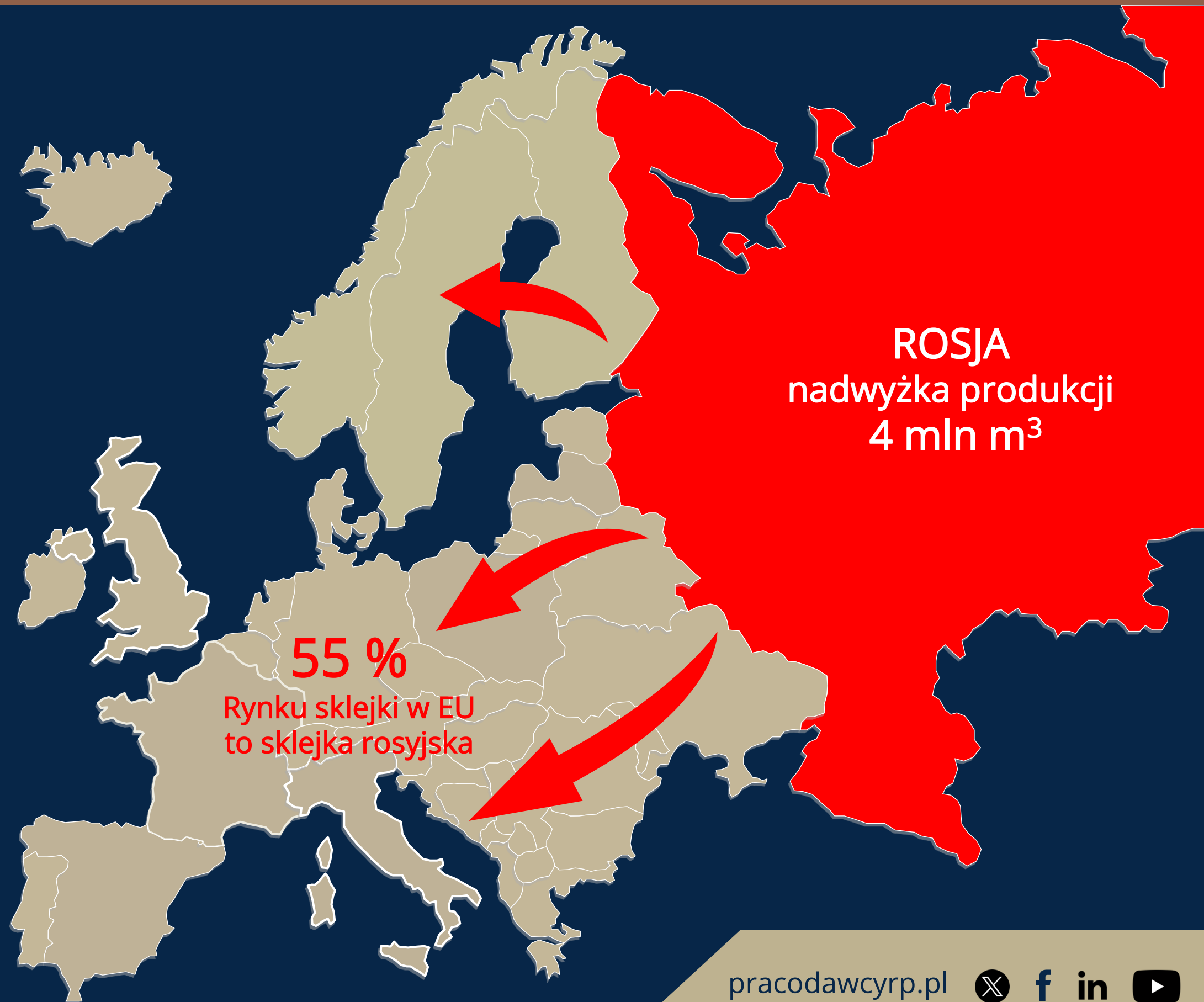
Geneza problemu

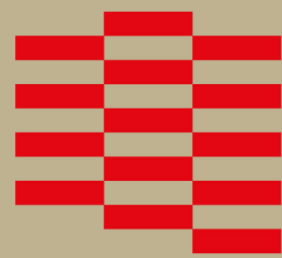
UNIA EUROPEJSKA

Wielkość rynku sklejk
w tym sklejk brzozonej → 7 mln m³
→ 2,5 mln m³

FEDERACJA ROSYJSKA

Moce produkcyjne → 5 mln m³
Popyt wewnętrzny → 1 mln m³

Chronologia wydarzeń

2018

Producenci rosyjscy zaczynają **dumping cenowy na sklejkę brzozową** sprzedawaną w UE.

2019 / 2020

Powstanie **Konsorcjum Woodstock**, złożenie wniosku AD do KE i w konsekwencji rozpoczęcie śledztwa przez KE

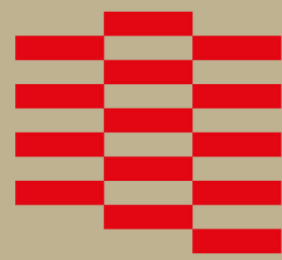
czerwiec / listopad 2021

Nałożenie tymczasowych ceł AD w czerwcu i potwierdzenie **ostatecznych ceł AD** w listopadzie

luty / kwiecień 2022

Rozpoczęcie wojny w Ukrainie i **wprowadzenie sankcji gospodarczych** na artykuły drzewne z Białorusi (marzec) i Rosji (kwiecień). Efektywne wejście w życie czerwiec i lipiec 2022

Uznanie przez Komisję Europejską drewna z Rosji i Białorusi oraz wyrobów **za nielegalne w myśl regulacji EUTR**

Chronologia wydarzeń

Sierpień 2023

Złożenie wniosku do KE przez **Konsorcjum Woodstock** w sprawie omijania ceł antydumpingowych przez producentów z Rosji i Białorusi za pomocą importerów europejskich przemycających sklejkę przez **Turcję i Kazachstan**.

Rozpoczęcie dochodzenie w sprawie omijania ceł AD w dniu 22.08.2023

Maj 2024

Unia Europejska **nakłada cła antydumpingowe** na sklejkę brzozową wwożoną z Kazachstanu i Turcji do Unii Europejskiej w wysokości 15,8%, w tym dopłata za cło retroaktywne od 22 sierpnia 2023 (kwota około **10 milionów euro**).

Styczeń 2025 ?

Unia Europejska ma wprowadzić nowe prawodawstwo **EUDR** ze szczegółowymi wymogami związanymi z odpowiedzialnością za wskazanie źródła pochodzenia surowca drzewnego kupowanego w UE.

Omówienie konsekwencji prawnych łamania regulacji unijnych dla zarządów i firm, które kupują rosyjskie i białoruskie towary

- I. Sankcje związane z importem drewna, w tym sklejki z Rosji i Białorusi
- II. Odpowiedzialność karna skarbowa związana z naruszeniem regulacji celnych oraz nieprzestrzeganiem reglamentacji pozataryfowej (zakaz przywozu)

Wykaz przepisów sankcyjnych

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi (Dz. U. UE. L. z 2006 r. Nr 134, str. 1 z późn. zm.; „**Rozporządzenie 765/2006**”);
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 78, str. 6 z późn. zm.; „**Rozporządzenie 269/2014**”);
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 229, str. 1 z późn. zm.; „**Rozporządzenie 833/2014**”);
- Rozporządzenie Rady (UE) 2022/263 z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie środków ograniczających w odpowiedzi na nielegalne uznanie, okupację lub aneksję przez Federację Rosyjską niektórych niekontrolowanych przez rząd obszarów ukraińskich (Dz. U. UE. L. z 2022 r. poz. 42 z późn. zm.; „**Rozporządzenie 2022/263**”)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 507; „**Ustawa Sankcyjna**”).

Sankcje podmiotowe

- Sankcje podmiotowe mają na celu zamrożenie środków finansowych i zasobów gospodarczych określonych osób prawnych i fizycznych. Weryfikacja kontrahentów będących osobami prawnymi w świetle sankcji podmiotowych obejmować powinna nie tylko samego kontrahenta, ale również jego beneficjentów rzeczywistych.
- W zakresie unijnych sankcji podmiotowych, podstawowe znaczenie ma art. 5aa ust. 1 Rozporządzenia 833/2014. Przepis wprowadza zakaz dokonywania transakcji handlowych z podmiotami:
 - a) z siedzibą w Rosji, w których rosyjski skarb państwa posiada ponad 50% udziałów, w których Rosja, jej rząd lub bank centralny mają prawo do udziału w zyskach lub z którymi utrzymują inny istotne stosunki gospodarcze,
 - b) z siedzibą poza UE, w których ponad 50% praw własności bezpośrednio lub pośrednio należy do któregoś z 14 podmiotów wymienionych w Załączniku XIX do Rozporządzenia 833/2014
 - c) działają w imieniu lub pod kierunkiem podmiotu, o którym mowa w lit. a) lub b) powyżej
- Zakazem dokonywania transakcji objęte są również, na mocy Ustawy Sankcyjnej, podmioty wpisane na polską listę sankcyjną. Decyzje w sprawie wpisu podmiotu na listę oraz wykreślenia z niej wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych, przy czym przesłanki jej wydania (określone w art. 3 ust. 2 Ustawy Sankcyjnej) charakteryzuje znaczna uznaniowość. Powyższe sprawia, że niewykluczone wydaje się wpisanie na listę sankcyjną polskiego przedsiębiorcy regularnie naruszającego sankcje nałożone na Rosję lub Białoruś.

Sankcje przedmiotowe

- Pod pojęciem sankcji przedmiotowych rozumie się ograniczenia importu niektórych towarów z Rosji oraz Białorusi na terytorium Unii Europejskiej jak i ograniczenia eksportu niektórych towarów z terytorium UE na rzecz jakichkolwiek osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów w Rosji lub Białorusi lub do wykorzystania w Rosji lub Białorusi.
- Zgodnie z art. 3i Rozporządzenia 833/2014, zakazany jest zakup, przywóz lub przekazywanie do Unii, bezpośrednio lub pośrednio, towarów, które generują znaczące przychody dla Rosji. Wykaz tych towarów wymieniony został w Załączniku XXI – występują w nim towary oznaczone kodem CN 44 – drewno i artykuły z drewna.
- Zgodnie z art. 1o Rozporządzenia 765/2006 zakazany jest przywóz do Unii, bezpośrednio lub pośrednio, produktów drzewnych oznaczonych kodem CN 44 pochodzących z Białorusi lub będących przedmiotem wywozu z Białorusi, a także ich nabywanie (bezpośrednio lub pośrednio) oraz transport do jakiegokolwiek innego kraju.
- Zakaz przywozu na terytorium UE obejmuje również, na podstawie art. 2 Rozporządzenia 2022/263, produkty pochodzące z niekontrolowanych przez rząd obszarów ukraińskich obwodów donieckiego, chersońskiego, ługańskiego i zaporoskiego.

Dyrektywa 2024/1226 i 2024/1260

- W kwietniu 2024 roku przyjęta została Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. Nr 1226, str. 1 z późn. zm.; „**Dyrektywa 2024/1226**”). Termin wyznaczony dla transpozycji jej postanowień to 20 maja 2025 roku
- Dyrektywa 2024/1226 ustanawia normy minimalne odnoszące się do określenia przestępstw z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz sankcji za takie naruszenia. Pojęcie naruszenia środków ograniczających jest szerokie i obejmuje między innymi: udostępnienie środków finansowych sankcjonowanym podmiotom, dokonywanie importu i eksportu wbrew obowiązującym regulacjom unijnym, a także obchodzenie unijnego środka ograniczającego.
- Kary dla osób fizycznych za naruszenie środków ograniczających mają być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Odpowiedzialności podlegać mają także osoby prawne, jeśli przestępstwa zostały popełnione na korzyść tych osób prawnych przez jakąkolwiek osobę zajmującą stanowisko kierownicze w strukturze danej osoby prawnej.
- 22 maja 2024 roku wchodzi w życie Dyrektywa 2024/1260 w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia z dnia 24 kwietnia 2024 roku, która ma mieć zastosowanie również do przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających. Termin jej transpozycji to 23 listopada 2026 roku.

Ryzyko odpowiedzialności karnej skarbowej

Przestępstwa celne

- Kogo dotyczy: osoby fizyczne, w tym zajmujące się na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi danego podmiotu (art. 9 kks)
- Przestępstwa celne związane z importem i nabywaniem sklejki pochodzącej z Rosji i Białorusi:
 - Oszustwo celne (art. 87 kks) – dotyczy importerów
 - Paserstwo celne (art. 91 kks) – dotyczy kolejnych podmiotów w łańcuchu dostaw (nabywcy, przewoźnicy etc.)

Ryzyko odpowiedzialności karnej skarbowej

Oszustwo celne

Art. 87 kks [Oszustwo celne]

§ 1. Kto przez wprowadzenie w błąd organu uprawnionego do kontroli celnej naraża należność celną na uszczuplenie,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca, jeżeli oszustwo celne dotyczy towaru lub usługi w obrocie z zagranicą, co do których istnieje reglamentacja pozataryfowa.

Określenie "reglamentacja pozataryfowa" oznacza odpowiednie środki polityki handlowej ustanowione przez Wspólnotę Europejską w ramach wspólnej polityki handlowej (...) takie jak zakazy przywozu (art. 53 § 33 kks).

➤ Kara: do 5 lat pozbawienia wolności oraz/albo do 40 mln zł grzywny

Ryzyko odpowiedzialności karnej skarbowej

Paserstwo celne

Art. 91 kks [Paserstwo celne]

§ 1. Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi towar stanowiący przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1 kks, lub pomaga w jego zbyciu albo ten towar przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych (łącznie do 40 mln zł) albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi towar, **o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać**, że stanowi przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1 kks, lub pomaga w jego zbyciu albo ten towar przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu,

podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych (łącznie do 40 mln zł).

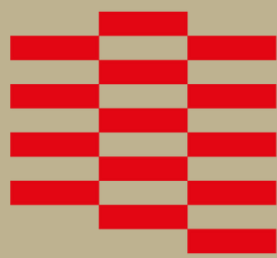
Ryzyko odpowiedzialności karnej skarbowej

Paserstwo celne

Art. 91 kks [Paserstwo celne]

§ 2. Kto nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi towar, **o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać**, że stanowi przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1 kks, lub pomaga w jego zbyciu albo ten towar przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych (łącznie do 40 mln zł).

- **Co oznacza sformułowanie „powinien i może przypuszczać”?**
- **Jakie „towarzyszące okoliczności” mogą być przedmiotem weryfikacji organów?**
- **Standard należytej staranności po stronie nabywców sklejki**

Konsekwencje omijania sankcji gospodarczych

z punktu widzenia **branży**:

- Nielegalny produkt trafia na nasz rynek w zaniżonej cenie i **obniża pozycję konkurencyjną europejskich producentów, co oznacza mniejszą rentowność, utratę miejsc pracy i prowadzi do ograniczenia inwestycji**

z punktu widzenia **firm importujących nielegalny produkt**:

- **Realne ryzyka prawne, finansowe i reputacyjne** związane z omijaniem sankcji i regulacji EUTR

z punktu widzenia **sytuacji geopolitycznej**:

- Rosja ma **podtrzymane możliwości finansowania działań wojennych w Ukrainie**

Pracodawcy
Rzeczypospolitej
Polskiej

Rok założenia 1989

STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW
PŁYT
DREWNOPOCHODNYCH
W POLSCE

Pracodawcy RP

Dziękujemy!

pracodawcyrp.p

